

Sygn. akt I PK 279/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa S. U.  
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej  
Państwowemu Szpitalowi (...) w R.  
z udziałem zainteresowanej organizacji społecznej - Zarządu Regionu (...) Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w T.  
o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 marca 2014 r.,  
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i  
Ubezpieczeń Społecznych w G. Ośrodka Zamiejscowego w R.  
z dnia 23 maja 2013 r., sygn. akt IX Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 maja 2013 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. Ośrodek Zamiejscowy w R. oddalił apelację pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala (...) w R. od wyroku Sądu Rejonowego Sądu Pracy w R. Wydział V z dnia 16 stycznia 2013 r., wydanego w sprawie z udziałem organizacji społecznej Zarządu Regionu (...) Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w T., przywracającego powoda S. U. do pracy w pozwanym na dotychczasowym stanowisku pracy i płacy, zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda wynagrodzenie za czas

pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy za okres od 19 maja 2010 r. do 16 stycznia 2013 r. w wysokości po 7.906,55 zł miesięcznie z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku, w pozostałej części oddalającego powództwo, a także zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15.143 zł tytułem kosztów postępowania.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy podzielił i uznał za własne ustalenia faktyczne oraz argumentację prawną Sądu Rejonowego. Nie można przyjąć, że w dniach wskazanych w piśmie rozwiązującym umowę o pracę powód miał nieusprawiedliwione nieobecności w pracy, ponieważ postępowanie dowodowe wykazało, że każdorazowo uzyskiwał zgodę na wyjście z pracy od zastępcy dyrektora ds. leczenia M. K. Nie doszło zatem do dopuszczenia się zarzucanego powodowi ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych w rozumieniu art. 52 § 1 pkt 1 k.p. W konsekwencji nie miał zastosowania art. 8 k.p., stanowiący o nadużyciu prawa przywrócenia do pracy powoda w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa. To pozwany, rozwiązując z powodem umowę o pracę, dopuścił się naruszenia art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.), skoro nie uzyskał zgody Oddziału Terenowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy, działającego przy pozwanym, na zwolnienie powoda - przewodniczącego Zarządu Oddziału Terenowego tego związku zawodowego, a zatem rozwiązanie umowy o pracę z powodem było nielegalne.

W skardze kasacyjnej pozwany pracodawca zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ § 1 oraz § 3 pkt 4 w związku z § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. (Dz. U. Nr 60, poz. 281 ze zm.) przez błędną wykładnię i uznanie, że sądowe wezwanie powoda do stawienia w charakterze biegłego „wystawione bez zarządzenia sędziego wraz z adnotacją poświadczającą nieprawdę co do faktu udziału w rozprawie jest dokumentem urzędowym i mogło usprawiedliwiać wykonywanie innych czynności biegłego”, 2/ art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w związku z art. 100 § 2 pkt. 1, 2 i 4 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie, w tym niezastosowanie odpowiedniego miernika staranności do oceny zawinienia powoda-związkowca i uznanie, że powód nie ponosi winy oraz nie był świadomy zagrożenia interesów pozwanego, 3/ art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o

związkach zawodowych oraz art. 8 k.p. w związku z art. 477<sup>1</sup> k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że brak zgody związku zawodowego na zwolnienie dyscyplinarne skutkuje przywróceniem powoda do pracy oraz nierozważenie nadużycia prawa podmiotowego w kontekście oddalenia powództwa w całości albo uwzględnienia roszczenia alternatywnego. Skarżący zarzucił także naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 244 § 1 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. wskutek przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, w tym uznanie sądowych wezwań do stawienia wystawionych bez zarządzenia sędziego za dokumenty urzędowe usprawiedliwiające nieobecność powoda w pracy i przyznanie im mocy dowodowej, mimo że poświadczały nieprawdę do co faktu uczestnictwa w rozprawie oraz wskutek nieprzypisania powodowi ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych: 1/ czy w świetle § 1 w związku z § 2 ust 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 15 maja 1996 r. zgoda pracodawcy na zwolnienie z pracy zawsze usprawiedliwia nieobecność pracownika, czy tylko wtedy, gdy wskazana przez pracownika przyczyna jest prawdziwa, 2/ czy w świetle § 3 pkt 4 w związku z § 7 rozporządzenia MPiPS z dnia 15 maja 1996 r. „imienne wezwanie do osobistego stawienia się przed sądem w charakterze biegłego: - jest dowodem usprawiedliwiającym nieobecność w pracy w każdym przypadku czy tylko wtedy gdy ma walor dokumentu urzędowego (art. 244 § 1 k.p.c.) i zostało wystawione na podstawie zarządzenia sędziego; - może usprawiedliwiać nieobecność wskutek wykonywania innych obowiązków biegłego niż uczestnictwo w rozprawie czy pracownik powinien usprawiedliwić taką nieobecność w inny sposób”, 3/ czy sąd dokonując oceny zawinienia pracownika-działacza związkowego na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. powinien zastosować podwyższony miernik staranności odpowiadający wiedzy i wykształceniu pracownika, jego świadomości prawnej oraz zajmowanemu stanowisku i pełnionej funkcji związkowej.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie apelacji i oddalenie powództwa w całości, w przypadku zaistnienia przesłanek z art. 398<sup>16</sup> k.p.c., a także o zasądzenie od powoda na rzecz skarżącego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa

procesowego według norm prawem przepisanych za wszystkie instancje, z uwzględnieniem postępowania kasacyjnego, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Skarga kasacyjna została doręczona biorącej udział w postępowaniu organizacji społecznej - Zarządowi Regionu (...) Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w T. w dniu 2 października 2013 r., ale tej organizacji z dnia 23 grudnia 2013 r. „ustosunkowujące się” do skargi kasacyjnej zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 23 grudnia 2013 r., a więc po terminie ustawowym z art. 398<sup>7</sup> § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do rozpoznania. Wprawdzie można oprzeć ten środek zaskarżenia na naruszeniu przepisów postępowania (jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy), ale podstawą taką nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.), a tego dotyczy powołany w podstawie skargi art. 233 § 1 k.p.c. Brak innych skutecznych proceduralnych podstaw skarg kasacyjnych sprawiał, że Sąd Najwyższy był związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), z których wynikało, że wskazana w piśmie z dnia 17 maja 2010 r. nieobecność powoda w pracy w dniach 4, 11, 18 i 25 marca 2010 r. nie była nieobecnością nieusprawiedliwioną oraz że „stosunek psychiczny powoda do skutków postępowania określony jego świadomością nie wskazywał ani na winę umyślną ani na rażące niedbalstwo. Powód był bowiem przekonany, że opuszczając miejsce pracy nie narusza istotnych interesów pracodawcy, bowiem praktyka wykonywania obowiązków biegłego sądowego w godzinach pracy w szpitalu utrzymywała się przez wiele lat”. Ponadto z zeznań świadka M. K., pełniącego funkcję zastępcy dyrektora ds. lecznictwa, wynikało, że „powód informował go jako przełożonego osobiście bądź telefonicznie, że wychodzi w charakterze biegłego, jednocześnie wskazując kto będzie pełnił zastępstwo na oddziale. Przełożony każdorazowo wyrażał na to zgodę”. Dodatkowo „powód wskazywał w książce wyjść godzinę opuszczenia zakładu pracy oraz podawał

jedno miejsce (przyczynę): OZZL lub SR T., gdyż rubryka przewidziana na wpis umożliwiała odnotowanie tylko jednego miejsca”. Ponadto w sprawie miarodajnie ustalono (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), że „w dniach podanych w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy powód w tych miejscach rzeczywiście przebywał, a jego nieobecność miała związek z pełnioną funkcją biegłego sądowego, a w dniu 4 marca 2010 r. dodatkowo z działalnością związkową”. W szczególności Prezes Sądu Rejonowego w T. potwierdził, że „powód w spornych dniach stawiał się w Sądzie, przy czym nie brał udziału w rozprawach”. Przeciwnie kasacyjne twierdzenie o rzekomej nieprawdziwości przyczyn nieobecności w pracy powoda jest zatem sprzeczne z ustaleniami Sądów obu instancji, że powód rzeczywiście przebywał w miejscach wskazanych przełożonemu służbowemu. Wobec takich wiążących ustaleń nie można powodowi zarzucić ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych w rozumieniu art. 52 § 1 pkt 1 k.p., przeto zagadnienia przedstawione w skardze rozmijały się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie oraz jego sędziowska oceną, dlatego nie wymagały one kasacyjnego wyjaśniania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Ponieważ pismo Zarządu Regionu (...) Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w T. z dnia 23 grudnia 2013 r. zostało wniesione po terminie ustawowym z art. 398<sup>7</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy nie zasądził na rzecz tej organizacji żądanych kosztów postępowania (tym kosztów zastępstwa procesowego).

r.g.